

ROTARY & BTW: SPECIALISTEN BIEDEN PERSPECTIEF

Steeds meer clubs stellen zich vragen bij hun BTW-statuut. Er doen verschillende visies en interpretaties de ronde, wat de zaken er niet duidelijker op maakt. Daarom gingen we te rade bij twee experts van advocatenkantoor Bloom Law: Michel Maus (ook professor fiscaal recht aan de VUB) en Alexander Delafonteyne (tevens lid van Rc Torhout-Houtland). 'Rotary moet niet vrezen voor een fiscale heksenjacht, maar de clubs moeten zich wel bewust zijn van hun verplichtingen.'

Michel Maus & Alexander Delafonteyne (Bloom Law)

In welke mate is de BTW-wetgeving precies van toepassing op de activiteiten van Rotaryclubs?

Michel Maus: 'Het BTW-wetboek is duidelijk: iedereen die in het kader van de uitoefening van een economische activiteit goederen levert of diensten verricht, met of zonder winstoogmerk, is een belastingplichtige. Artikel 2 van de BTW-code bepaalt dat leveringen van goederen en diensten door een belastingplichtige in België aan de BTW zijn onderworpen wanneer zij in België plaatsvinden. Het feit dat deze belasting onder het toepassingsgebied van de BTW valt, betekent echter niet dat deze belasting automatisch verschuldigd is. Wettelijke lidmaatschapsgelden en ontvangen donaties zijn bijvoorbeeld vrijgesteld, net als fondsenwervingsactiviteiten die ten behoeve van de club en haar leden worden uitgevoerd.'

Alexander Delafonteyne: 'Dit betekent dat alleen een club die uitsluitend donaties ontvangt en niets verkooft of organiseert om geld in te zamelen, niet onderworpen is aan de BTW-verplichting. In de praktijk komt het erop neer dat de meeste van onze clubs, of ze nu georganiseerd zijn als VZW of als feitelijke verenigingen, in theorie BTW moeten betalen. Clubs waarvan de totale

jaaromzet niet meer zou bedragen dan 25.000 €, kunnen weliswaar genieten van een belastingvrijstelling, op basis van artikel 56, §2 van het BTW-wetboek. Ik vermoed echter dat er niet veel clubs in dat geval zullen zijn.'

Klopt het dat er een BTW-vrijstelling bestaat voor acties waarvan de opbrengst is bestemd voor goede doelen?

A.D.: 'Artikel 44 van het BTW-wetboek voorziet inderdaad een vrijstelling voor fundraisingactiviteiten van "instellingen" – lees: ook clubs – die filantropische doeleinden nastreven. Daaraan zijn wel een aantal voorwaarden gekoppeld. Het evenement moet eerst en vooral georganiseerd worden door de instelling/club zelf. Volgens de wettekst moeten de opbrengsten worden aangewend ten bate van de instelling, maar in een toelichting is duidelijk geworden dat de opbrengsten ook aangewend kunnen worden voor financiële steun aan een "goed doel". Dat wordt in een omzendbrief nader omschreven als "elke instelling, vereniging, fonds of natuurlijk persoon die zich, zonder commercieel oogmerk, inzet voor een project of werk op het vlak van gezondheid, welzijn, cultuur, natuur, milieu of internationale hulp." Het is trouwens niet noodzakelijk dat de begunstigde van de ingezamelde middelen een erkenning geniet.'

M.M.: 'Een belangrijke voorwaarde is ook dat er geen sprake mag zijn van marktverstoring. De grens is daarom vastgelegd op maximaal vier evenementen per kalenderjaar. De gerealiseerde omzet speelt daarbij geen rol. Als dat aantal overschreden wordt, moet men contact opnemen met het bevoegde KMO/GO-centrum dat het dossier zal bekijken en oordelen of er al dan niet sprake is van concurrentievervalsing.'

© Andrey Popov / Adobe Stock

Zijn de lidgelden vrijgesteld van BTW?

A.D.: 'Lidgelden vormen een betaling om te kunnen genieten van het lidmaatschap van een vereniging. Ze zijn verplicht en in principe is geen teruggave mogelijk. De periodiciteit of de benaming – 'bijdrage', 'contributie'... – doet ook niet ter zake. De vraag of dit lidgeld vrijgesteld is van BTW hangt af van de aard van de activiteiten van de vereniging waarvoor het betaald wordt. 'Zuivere' lidgelden, waar niet echt een prestatie tegenover staat, zijn in principe onbelast. Vaak zit bij Rotary in het lidgeld evenwel een vergoeding voor de maaltijden vervat, ongeacht of deze genuttigd worden. Dan kan de belastingdienst aanhalen dat er diensten verstrekt of goederen geleverd worden ten voordele van de leden en dat er een rechtstreeks verband bestaat tussen deze leveringen of diensten en de lidgelden, zodat ze in principe aan belasting onderworpen zijn. Het lijkt mij dus aangewezen om lidgelden en restaurantkosten gescheiden te houden. Dat is ook transparanter wanneer men zulke kosten wil inbrengen voor belastingaftrek.'

Aan welke risico's of sancties stellen clubs die niet in orde zijn met de BTW-wetgeving zich bloot?

M.M.: 'Voor alle duidelijkheid: filantropische initiatieven staan niet bovenaan het lijstje van de BTW-controleurs. Dat zijn geen onmenssen. Maar mocht er ergens toch een flagrante overtreding plaatsvinden, kunnen de boetes oplopen tot 200% van de verschuldigde belasting. Ik heb geen weet van actuele casussen in het serviceclub-landschap. Bij enkele sportclubs die ook een kantine of cafetaria uitbaten, is de fiscus wel al over de vloer geweest. Bij dergelijke

problemen speelt de structuur van de club een grote rol: bij een vzw kan enkel de vereniging op zich aansprakelijk worden gesteld, terwijl men bij een feitelijke vereniging individuele leden kan laten betalen...'

A.D.: 'Het lijkt ons dus sowieso aangewezen om voor een vzw-structuur te kiezen, voornamelijk omwille van die bescherming en rechtszekerheid voor de leden. Alleen in het geval van een strafbaar feit, met ernstige en bewezen schuld, kunnen de bestuurders persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. Dit risico kan men trouwens laten dekken door een verzekering. Ik heb de indruk dat de administratieve last van een vzw vaak overschat wordt. Het is ook niet zo dat de jaarrekeningen van de club dan zomaar openbaar worden gemaakt. De rekeningen moeten wel neergelegd worden, maar enkel heel grote vzw's hebben een publicatieplicht.'

Hoe kun je als club absolute zekerheid hebben over je BTW-statuuft?

M.M.: 'Ofwel reken je steeds BTW aan, en dan hoef je geen rekening te houden met om het even welke beperking. Ofwel kan je proactief een *ruling* aanvragen bij de FOD Financiën. Je legt dan uit wat de club precies doet, voor wie en met welke activiteiten, gekoppeld aan je eigen interpretatie van je fiscale situatie. De administratie stelt dan een standpunt op, dat vijf jaar geldig blijft en waardoor zij zelf gebonden is. Misschien lijkt je zo de kat bij de melk te zetten, maar dat is niet zo. *Rulings* worden bij de FOD immers behandeld door een aparte afdeling, die niet communiceert met de controlediensten. Je kan zelfs anoniem contact nemen om zo het standpunt

van de administratie af te toetsen. Rotary zou dit ook uit handen kunnen nemen van de clubs, door op nationaal of districtsniveau een aanvraag in te dienen.'

Veel clubs houden in deze periode wijn- of champagneacties. Dan komen er ook accijnzen in het verhaal...

M.M.: 'Inderdaad, wie zich bijvoorbeeld gaat bevoorraden in Frankrijk, moet hier terdege mee rekening houden. Particulieren kunnen accijnsgoederen – in zeker mate – over de grenzen heen brengen zonder dat er bijkomende accijnzen worden geheven. Voor wijn gaat het dan om 90 liter per persoon, voor schuimwijn om 60 liter. Die producten zijn dan louter voor de eigen behoefte bestemd; men mag ze niet voor iemand anders meebrengen en niet doorverkopen. Hierop wordt vaak gecontroleerd aan de grenzen. Ik raad echt aan hier voorzichtig mee te zijn. Zulke acties zijn meestal heel "zichtbaar". Wanneer er onregelmatigheden worden vastgesteld, kan dit leiden tot een doorgedreven controle – eventueel ook bij andere clubs met gelijkaardige acties. Voor wie alles volgens het boekje doet, stelt zich uiteraard geen probleem.'

Mag ik tot slot de Piet Huysentruyt-vraag stellen: wat hebben we vandaag geleerd?

M.M.: (lacht) OK, ik zal het samenvatten in drie puntjes:

- 1) Neem geen risico's en vraag een *ruling* aan;
- 2) Zorg voor een vzw-structuur in de club;
- 3) Respecteer de lokale ondernemers, zodat je acties geen marktverstoringe impact hebben.

S.V.